Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Ottende Afdeling)

7. april 2022 *

»Præjudiciel forelæggelse – forbrugerbeskyttelse – direktiv 2011/83/EU – artikel 8, stk. 2 – aftaler om fjernsalg, der indgås ved hjælp af elektroniske midler – den erhvervsdrivendes oplysningspligt – aktivering af en knap eller en tilsvarende funktion til at afgive ordren med betalingsforpligtelse – tilsvarende utvetydig formulering, ved angivelsen »ordre med betalingsforpligtelse« – hensyntagen til alene angivelsen på knappen eller den tilsvarende funktion ved vurderingen af, om en sådan formulering er tilsvarende«

I sag C-249/21,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Amtsgericht Bottrop (byretten i Bottrop, Tyskland) ved afgørelse af 24. marts 2021, indgået til Domstolen den 21. april 2021, i sagen

Fuhrmann-2-GmbH

mod

B.

har

DOMSTOLEN (Ottende Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, N. Jääskinen, og dommerne M. Safjan (refererende dommer) og M. Gavalec,

generaladvokat: L. Medina,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

– Fuhrmann-2-GmbH ved Rechtsanwalt C. Ewen

– Europa-Kommissionen ved I. Rubene og M. Kellerbauer, som befuldmægtigede,

* Processprog: tysk.

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel forelæggelse vedrører fortolkningen af artikel 8, stk. 2, litra c), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/83/EU af 25. oktober 2011 om forbrugerrettigheder, om ændring af Rådets direktiv 93/13/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/44/EF samt om ophævelse af Rådets direktiv 85/577/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF (EUT 2011, L 304, s. 64).

2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem Fuhrmann-2-GmbH og B. vedrørende indgåelse af en aftale om indkvartering mellem disse to personer.

Retsforskrifter

EU-retten

3 4., 5., 7. og 39. betragtning til direktiv 2011/83 har følgende ordlyd:

»(4) I overensstemmelse med artikel 26, stk. 2, […] TEUF skal det indre marked udgøre et område uden indre grænser med fri bevægelighed for varer og tjenesteydelser samt etableringsfrihed. For at kunne fremme et reelt indre marked for forbrugerne og sikre den rette balance mellem et højt forbrugerbeskyttelsesniveau og virksomhedernes konkurrenceevne samtidig med, at nærhedsprincippet overholdes, er det imidlertid nødvendigt at harmonisere visse aspekter af lovgivningen om forbrugeraftaler om fjernsalg og forbrugeraftaler indgået uden for fast forretningssted.

(5) […] [F]uld harmonisering af visse aspekter af forbrugeroplysning og fortrydelsesret i forbindelse med aftaler om fjernsalg og aftaler indgået uden for fast forretningssted [vil] bidrage til et højt forbrugerbeskyttelsesniveau og til at sikre, at det indre marked for erhvervsdrivende og forbrugere fungerer bedre.

[…]

(7) Fuld harmonisering af visse nøgleaspekter af lovgivningen bør give både forbrugerne og de erhvervsdrivende væsentligt større retssikkerhed. Forbrugerne og de erhvervsdrivende bør for begge parters vedkommende kunne henholde sig til en enkelt reguleringsmæssig ramme baseret på klart definerede juridiske begreber, som regulerer visse aspekter af aftaler mellem virksomheder og forbrugere i hele Unionen. Med en sådan harmonisering bør de hindringer, der skyldes de opsplittede bestemmelser, blive fjernet og gennemførelsen af det indre marked på dette område afsluttet. Disse hindringer kan kun fjernes ved at indføre ensartede bestemmelser på EU-niveau. Endvidere bør forbrugerne nyde godt af et højt fælles beskyttelsesniveau i hele Unionen.

[…]

(39) Det er vigtigt at sikre, at forbrugeren ved aftaler om fjernsalg, der indgås via websteder, er i stand til fuldt ud at læse og forstå de vigtigste elementer i aftalen, før vedkommende afgiver sin ordre. Med dette formål for øje bør det i dette direktiv sikres, at disse elementer angives i nærhed af den bekræftelse, der kræves for at afgive ordren. Det er ligeledes vigtigt at sikre, at forbrugeren i sådanne situationer er i stand til at afgøre, på hvilket tidspunkt vedkommende påtager sig forpligtesen til at betale den erhvervsdrivende. Derfor bør forbrugerens opmærksomhed ved hjælp af en utvetydig formulering specifikt henledes på den kendsgerning, at afgivelse af en ordre medfører en forpligtelse til at betale den erhvervsdrivende.«

4 Dette direktivs artikel 1 bestemmer:

»Formålet med dette direktiv er ved at opnå et højt forbrugerbeskyttelsesniveau at bidrage til et velfungerende indre marked gennem indbyrdes tilnærmelse af visse aspekter af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om aftaler indgået mellem forbrugere og erhvervsdrivende.«

5 Det nævnte direktivs artikel 2 fastsætter:

»I dette direktiv forstås ved:

[…]

7) »aftale om fjernsalg«: enhver aftale, der indgås mellem den erhvervsdrivende og forbrugeren i henhold til et organiseret system for fjernsalg eller levering af fjernydelser uden den erhvervsdrivendes og forbrugerens samtidige fysiske tilstedeværelse, og hvor der til og med tidspunktet for aftalens indgåelse udelukkende anvendes en eller flere former for fjernkommunikationsteknikker

[…]«

6 Samme direktivs artikel 3, stk. 1, har følgende ordlyd:

»Dette direktiv finder anvendelse på enhver aftale indgået mellem en erhvervsdrivende og en forbruger på de vilkår og i det omfang, der følger af direktivets bestemmelser. Det finder også anvendelse på aftaler om forsyning af vand, gas, elektricitet eller fjernvarme, herunder fra offentlige leverandører, for så vidt forsyningen sker på aftalebasis.«

7 Artikel 6, stk. 1, i direktiv 2011/83 har følgende ordlyd:

»Inden forbrugeren bindes af en aftale om fjernsalg eller en aftale indgået uden for fast forretningssted eller et tilsvarende tilbud, giver den erhvervsdrivende på en klar og forståelig måde forbrugeren følgende oplysninger:

a) varernes eller tjenesteydelsernes vigtigste egenskaber i et omfang, der svarer til kommunikationsteknikken og til varerne eller tjenesteydelserne

[…]

e) den samlede pris for varerne eller tjenesteydelserne inklusive afgifter, eller, hvis varernes eller tjenesteydelsernes art gør, at prisen ikke med rimelighed kan udregnes på forhånd, den måde, hvorpå prisen skal udregnes, samt, hvor det er relevant, alle yderligere omkostninger vedrørende fragt, levering eller porto og enhver anden omkostning eller, hvor disse omkostninger ikke med rimelighed kan udregnes på forhånd, oplysninger om, at der kan forekomme sådanne yderligere omkostninger. I forbindelse med tidsubestemte aftaler eller abonnementsaftaler skal den samlede pris omfatte de samlede udgifter pr. afregningsperiode. Hvis sådanne aftaler betales med et fast beløb, skal den samlede pris også forstås som de samlede månedlige udgifter. Hvor de samlede udgifter ikke kan udregnes på forhånd, oplyses hvordan prisen skal udregnes.

[…]

o) hvor det er relevant, aftalens gyldighedsperiode, eller for tidsubestemte aftaler eller for aftaler, der forlænges automatisk, betingelserne for at opsige aftalen

p) hvor det er relevant, minimumsvarigheden af forbrugerens forpligtelser i henhold til aftalen

[…]«

8 Dette direktivs artikel 8 med overskriften »Formelle krav for aftaler om fjernsalg« bestemmer i stk. 2:

»Hvis en fjernsalgsaftale, der indgås ved hjælp af elektroniske midler, pålægger forbrugeren en betalingsforpligtelse, gør den erhvervsdrivende tydeligt og i fremhævet form, og direkte før forbrugeren afgiver sin ordre, denne opmærksom på de oplysninger, der er omhandlet i artikel 6, stk. 1, litra a), e), o) og p).

Den erhvervsdrivende skal sikre, at forbrugeren, når denne afgiver sin ordre, udtrykkeligt erkender, at vedkommende er opmærksom på, at ordren medfører en betalingsforpligtelse. Hvis afgivelse af en ordre indebærer aktivering af en knap eller en tilsvarende funktion, skal knappen eller den tilsvarende funktion på let læselig måde være mærket »ordre med betalingsforpligtelse« eller en tilsvarende utvetydig formulering, som angiver, at afgivelsen af ordren medfører en forpligtelse til at betale den erhvervsdrivende. Hvis den erhvervsdrivende ikke overholder dette afsnit, er forbrugeren ikke bundet af aftalen eller ordren.«

Tysk ret

9 § 312j, stk. 3 og 4, i Bürgerliches Gesetzbuch (den borgerlige lovbog, herefter »BGB«) bestemmer:

»(3) For [forbrugerkontrakter, der er indgået med elektroniske midler, og som vedrører levering af en ydelse mod vederlag leveret af den erhvervsdrivende] skal den erhvervsdrivende udforme fremgangsmåden for ordren på en sådan måde, at forbrugeren ved ordren udtrykkeligt anerkender, at denne forpligter sig til at betale. Hvis afgivelse af en ordre indebærer aktivering af en knap eller en tilsvarende funktion, er den erhvervsdrivendes forpligtelse som omhandlet i første punktum kun opfyldt, hvis knappen på let læselig måde kun er mærket »ordre med betalingsforpligtelse« eller en tilsvarende utvetydig formulering.

(4) [Forbrugerkontrakter, som vedrører levering af en ydelse mod vederlag leveret af den erhvervsdrivende] kan kun indgås, hvis den erhvervsdrivende opfylder sin forpligtelse i henhold til stk. 3.«

Tvisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

10 Fuhrmann-2 er et tysk selskab, der er indehaver af hotel Goldener Anker i Krummörn-Greetsiel (Tyskland). Hotelværelser kan bl.a. lejes via webstedet www.booking.com, en platform til reservation af bl.a. onlineindlogering.

11 Den 19. juli 2018 konsulterede B., der er forbruger, denne webside for at søge hotelværelser i Krummörn-Greetsiel for perioden fra den 28. maj 2019 til den 2. juni 2019. Blandt de viste søgeresultater var værelser på hotel Goldener Ankers. B. klikkede derefter på hotellet, hvilket førte til visning af de værelser, der var til rådighed, samt yderligere oplysninger om bl.a. det udstyr og de priser, som hotellet tilbød for den valgte periode. Efter at have besluttet at reservere fire dobbeltværelser på hotellet, gav B. efter at have klikket på knappen »jeg reserverer« sine personoplysninger og navnene på de personer, der ledsagede denne, før B. klikkede på en knap med angivelsen »book nu«.

12 B. mødte ikke op på Hotel Goldener Anker den 28. maj 2019.

13 Ved skrivelse af 29. maj 2019 opkrævede Fuhrmann-2 i overensstemmelse med sine almindelige forretningsbetingelser et beløb på 2 240 EUR fra B. i aflysningsomkostninger, idet selskabet fastsatte en frist på fem hverdage til at betale dette beløb. B. har ikke betalt det krævede beløb.

14 Furhmann-2 har anlagt sag ved den forelæggende ret, Amtsgericht Bottrop (byretten i Bottrop, Tyskland), med påstand om inddrivelse af dette beløb. Til støtte for søgsmålet har Furhmann-2 anført, at B. via webstedet www.booking.com har indgået en aftale om indlogering med selskabet vedrørende flere værelser på selskabets hotel i perioden fra den 28. maj 2019 til den 2. juni 2019. Den forelæggende ret er navnlig af den opfattelse, at angivelsen »book nu«, som operatøren af dette websted har valgt at angive på reservationsknappen, opfylder forpligtelsen i BGB's § 312j, stk. 3, der pålægger den erhvervsdrivende på knappen på læselig måde at angive »ordre med betalingsforpligtelse« eller en tilsvarende utvetydig formulering. Under disse omstændigheder er B. forpligtet til at betale selskabet en erstatning for aflysningen på 2 240 EUR.

15 Den forelæggende ret har anført, at spørgsmålet om, hvorvidt Fuhrmann-2 vil få medhold i sit søgsmål, afhænger af spørgsmålet om, hvorvidt det, henset til angivelsen »book nu« på reservationsknappen på webstedet www.booking.com, må fastslås, at forpligtelsen i BGB's § 312j, stk. 3, som gennemfører artikel 8, stk. 2, andet afsnit, i direktiv 2011/83 i tysk ret, er opfyldt. I bekræftende fald ville dette i henhold til BGB's § 312j, stk. 4, indebære, at der gyldigt er indgået en aftale om indlogering mellem parterne, og at Fuhrmann-2 er berettiget til at kræve erstatning for aflysningen.

16 Den forelæggende ret har præciseret, at en anden tysk retsinstans har fastslået, at der skal tages hensyn til samtlige omstændigheder i forbindelse med bestillingsprocessen og navnlig sidstnævntes udformning med henblik på at afgøre, om en angivelse som den, der anvendes af operatøren af webstedet www.booking.com, udgør en utvetydig formulering, som svarer til angivelsen »ordre med betalingsforpligtelse« som omhandlet i artikel 8, stk. 2, andet afsnit, andet punktum, i direktiv 2011/83.

17 Henset til ordlyden af denne bestemmelse er den forelæggende ret imidlertid i tvivl om denne tyske retsinstans tilgang og hælder til den opfattelse, at det skal fremgå af selve teksten på knappen, at forbrugeren ved aktiveringen heraf er bevidst om at underkaste sig en retligt bindende betalingsforpligtelse. Inden for rammerne af denne sidstnævnte tilgang er den forelæggende ret af den opfattelse, at udtrykket »booking«, der fremgår af angivelsen »book nu«, ikke i sædvanlig sprogbrug nødvendigvis forbindes med en forpligtelse til at betale en økonomisk modydelse, men ligeledes ofte anvendes som synonym for »afgivelse af en foreløbig ordre eller en reservation, som ikke er forbundet med en betalingsforpligtelse«. Det må derfor konkluderes, at forpligtelsen i BGB's § 312j, stk. 3, andet punktum, ikke er opfyldt i det foreliggende tilfælde.

18 På denne baggrund har Amtsgericht Bottrop (byretten i Bottrop) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal artikel 8, stk. 2, andet afsnit, i direktiv [2011/83] fortolkes således, at det ved en besvarelse af spørgsmålet om, hvorvidt en knap eller en tilsvarende funktion, som skal aktiveres ved ordreafgivelsen i forbindelse med en fjernsalgsaftale, der indgås ved hjælp af elektroniske midler som omhandlet i afsnittets første led, og som ikke er mærket »ordre med betalingsforpligtelse«, er mærket med en tilsvarende utvetydig formulering som omhandlet i bestemmelsen, som angiver, at afgivelsen af ordren medfører en forpligtelse til at betale den erhvervsdrivende, alene kommer an på mærkningen af knappen eller den tilsvarende funktion?«

Om det præjudicielle spørgsmål

19 Med sit spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 8, stk. 2, andet afsnit, i direktiv 2011/83 skal fortolkes således, at der med henblik på inden for rammerne af en bestillingsproces vedrørende indgåelse med elektroniske midler af en fjernsalgsaftale at afgøre, om en formulering, der er anført på bestillingsknappen eller på en lignende funktion, såsom formuleringen »book nu«, »svarer« til angivelsen »ordre med betalingsforpligtelse« som omhandlet i denne bestemmelse, skal tages udgangspunkt i alene angivelsen på denne knap eller en lignende funktion, eller også skal tages hensyn til omstændighederne i forbindelse med bestillingsprocessen.

20 Det skal indledningsvis bemærkes, at aftaler om fjernsalg i henhold til artikel 2, nr. 7), i direktiv 2011/83 defineres som »enhver aftale, der indgås mellem den erhvervsdrivende og forbrugeren i henhold til et organiseret system for fjernsalg eller levering af fjernydelser uden den erhvervsdrivendes og forbrugerens samtidige fysiske tilstedeværelse, og hvor der til og med tidspunktet for aftalens indgåelse udelukkende anvendes en eller flere former for fjernkommunikationsteknikker«. Det følger heraf, at en tjenesteydelsesaftale, der er indgået mellem en erhvervsdrivende og en forbruger på en platform for onlinebooking som den i hovedsagen omhandlede, er omfattet af begrebet »aftale om fjernsalg« og dermed – når undtagelserne fastsat i artikel 3, stk. 2-4, direktiv 2011/83 ikke finder anvendelse – er omfattet af dette direktivs anvendelsesområde som defineret i direktivets artikel 3, stk. 1.

21 Det bemærkes i øvrigt, at som det fremgår af artikel 1 i direktiv 2011/83, læst i lyset af fjerde, femte og syvende betragtning hertil, er formålet med direktivet at sikre et højt beskyttelsesniveau for forbrugerne ved at garantere deres oplysning og deres sikkerhed i transaktioner med erhvervsdrivende. Desuden er forbrugerbeskyttelse i Unionens politikker fastsat i artikel 169 TEUF og i artikel 38 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (dom af 10.7.2019, Amazon EU, C-649/17, EU:C:2019:576, præmis 39).

22 Det er i lyset af dette formål, at artikel 8 i direktiv 2011/83 pålægger den erhvervsdrivende en række formelle forpligtelser vedrørende aftaler om fjernsalg, således som det fremgår af bestemmelsens overskrift. Denne artikels stk. 2 fastsætter således forskellige forpligtelser, der påhviler den erhvervsdrivende, når fjernsalgsaftalen, som det er tilfældet i hovedsagen, er indgået elektronisk og ledsaget af en betalingsforpligtelse for forbrugeren.

23 Ifølge artikel 8, stk. 2, første afsnit, i direktiv 2011/83 skal den erhvervsdrivende tydeligt og i fremhævet form, og direkte før forbrugeren afgiver sin ordre, gøre denne opmærksom på de oplysninger, der er omhandlet i artikel 6, stk. 1, litra a), e), o) og p), og som i det væsentlige vedrører de pågældende varers eller tjenesteydelsers vigtigste egenskaber, den samlede pris, aftalens gyldighedsperiode og i givet fald minimumsvarigheden af de forpligtelser, der påhviler forbrugeren, aftalens gyldighedsperiode og, hvor det er relevant, minimumsvarigheden af forbrugerens forpligtelser.

24 Artikel 8, stk. 2, andet afsnit, i direktiv 2011/83 bestemmer, at den erhvervsdrivende skal sikre, at forbrugeren, når denne afgiver sin ordre, udtrykkeligt erkender, at vedkommende er opmærksom på, at ordren medfører en betalingsforpligtelse. Det præciseres i denne bestemmelse, at hvis afgivelse af en ordre indebærer aktivering af en knap eller en tilsvarende funktion, skal knappen eller den tilsvarende funktion på let læselig måde være mærket »ordre med betalingsforpligtelse« eller en tilsvarende utvetydig formulering, som angiver, at afgivelsen af ordren medfører en forpligtelse til at betale den erhvervsdrivende, og at hvis den erhvervsdrivende ikke overholder dette, er forbrugeren ikke bundet af aftalen eller ordren.

25 Det fremgår af de tre foregående præmisser i nærværende dom, at når en aftale om fjernsalg indgås med elektroniske midler ved hjælp af en bestillingsproces og ledsages af en betalingsforpligtelse for forbrugeren, skal den erhvervsdrivende dels direkte før ordren give forbrugeren de væsentligste oplysninger om aftalen, dels udtrykkeligt oplyse forbrugeren om, at denne ved at afgive ordren er bundet af en betalingsforpligtelse.

26 Hvad angår sidstnævnte forpligtelse fremgår det af den klare ordlyd af artikel 8, stk. 2, andet afsnit, andet punktum, i direktiv 2011/83, at bestillingsknappen eller den tilsvarende funktion skal være forsynet med en let læselig og utvetydig angivelse af, at forbrugeren ved ordren er forpligtet til at betale den erhvervsdrivende. Selv om denne bestemmelse nævner formuleringen »ordre med betalingsforpligtelse«, fremgår det ligeledes af bestemmelsens ordlyd, at denne formulering har karakter af et eksempel, og at medlemsstaterne kan tillade, at den erhvervsdrivende anvender enhver anden tilsvarende formulering, forudsat at den er utvetydig med hensyn til denne forpligtelses opståen.

27 I tilfælde som det foreliggende, hvor en national lovgivning, der har til formål at gennemføre denne bestemmelse, i lighed med selve direktivet ikke indeholder præcise eksempler på tilsvarende formuleringer, står det de erhvervsdrivende frit for at anvende enhver angivelse af deres valg, forudsat at det utvetydigt fremgår af denne angivelse, at forbrugeren er bundet af en betalingsforpligtelse, så snart denne aktiverer bestillingsknappen eller den tilsvarende funktion.

28 Det fremgår i øvrigt lige så klart af ordlyden af artikel 8, stk. 2, andet afsnit, andet punktum, i direktiv 2011/83, sammenholdt med udtrykket »udtrykkeligt« i direktivets artikel 8, stk. 2, andet afsnit, første punktum, at det er knappen eller en lignende funktion, der skal indeholde den i denne bestemmelse omhandlede formulering, således at det, henset til det, der er anført i nærværende doms foregående præmis, alene er angivelsen på denne knap eller en lignende

funktion, der skal tages i betragtning for at afgøre, om den erhvervsdrivende har opfyldt sin forpligtelse til at sikre, at forbrugeren, når denne afgiver sin ordre, udtrykkeligt erkender, at vedkommende er opmærksom på, at ordren medfører en betalingsforpligtelse.

29 Denne fortolkning støttes af 39. betragtning til direktiv 2011/83, hvori det i de to sidste punktummer præciseres, at forbrugerens opmærksomhed ved hjælp af en utvetydig formulering specifikt bør henledes på den kendsgerning, at afgivelse af en ordre medfører en forpligtelse til at betale den erhvervsdrivende, således at forbrugeren præcist kan afgøre, hvornår denne påtager sig denne forpligtelse.

30 Denne fortolkning underbygges ligeledes af det formål, der forfølges med direktiv 2011/83, og som består i at sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau i forbindelse med oplysninger, således som det fremgår af nærværende doms præmis 21. Det skal nemlig bemærkes, at færdiggørelsen af en bestillingsproces, der medfører en betalingsforpligtelse for forbrugeren, er et grundlæggende skridt, idet den indebærer, at forbrugeren indvilliger i ikke blot at være bundet af fjernsalgsaftalen, men også af denne forpligtelse. En konstatering af, at forbrugeren ved aktivering af en knap eller en lignende funktion burde udlede af omstændighederne ved denne proces, at denne forpligter sig til at betale på bindende vis, selv om angivelsen på denne knap eller denne funktion ikke gør det muligt for forbrugeren at identificere sådanne konsekvenser med absolut sikkerhed, ville derfor være i strid med dette formål.

31 Det bemærkes desuden, at selv om Domstolen har fastslået, at der ved fortolkningen af bestemmelserne i direktiv 2011/83, således som det fremgår af fjerde betragtning til dette direktiv, skal sikres en rimelig balance mellem et højt forbrugerbeskyttelsesniveau og virksomhedernes konkurrenceevne, samtidig med, at den erhvervsdrivendes frihed til at oprette og drive egen virksomhed som omhandlet i chartrets artikel 16 respekteres (jf. i denne retning dom af 10.7.2019, Amazon EU, C-649/17, EU:C:2019:576, præmis 44 og den deri nævnte retspraksis), må det fastlås, at en sådan balance ikke er relevant i den foreliggende sag, eftersom udfærdigelsen eller ændringen af en angivelse på en knap eller en funktion for elektronisk bestilling ikke indebærer nogen væsentlig byrde, som kan være til skade for de omhandlede erhvervsdrivendes konkurrenceevne eller frihed til at oprette og drive egen virksomhed.

32 Henset til de betragtninger, der er anført i nærværende doms præmis 26, tilkommer det den forelæggende ret at efterprøve, om formuleringen »book nu« på tysk, henset til alene de udtryk, som anvendes for denne formulering, og uafhængigt af omstændighederne omkring bestillingsprocessen, kan anses for at svare til angivelsen »ordre med betalingsforpligtelse« som omhandlet i artikel 8, stk. 2, andet afsnit, i direktiv 2011/83. Selv om denne efterprøvelse udelukkende tilkommer den forelæggende ret, kan Domstolen, når den træffer afgørelse i en præjudiciel sag, ikke desto mindre i givet fald give nærmere oplysninger med henblik på at vejlede den nationale ret i dens afgørelse (dom af 3.2.2021, FIGC og Consorzio Ge.Se.Av., C-155/19 og C-156/19, EU:C:2021:88, præmis 59 og den deri nævnte retspraksis).

33 I denne henseende skal den forelæggende ret bl.a. efterprøve, om udtrykket »booking« på tysk både i daglig sprogbrug og for en almindeligt oplyst, rimeligt opmærksom og velunderrettet forbruger, nødvendigvis og systematisk er knyttet til en betalingsforpligtelses opståen. I benægtende fald må det konstateres, at udtrykket »book nu« er tvetydigt, således at dette udtryk ikke kan anses for at udgøre en formulering, som svarer til angivelsen »ordre med betalingsforpligtelse« som omhandlet i artikel 8, stk. 2, andet afsnit, i direktiv 2011/83.

34 Henset til ovenstående betragtninger skal det forelagte spørgsmål besvares med, at artikel 8, stk. 2, andet afsnit, i direktiv 2011/83 skal fortolkes således, at der med henblik på inden for rammerne af en bestillingsproces vedrørende indgåelse med elektroniske midler af en fjernsalgsaftale at afgøre, om en formulering, der er anført på bestillingsknappen eller på en lignende funktion, såsom formuleringen »book nu«, »svarer« til angivelsen »ordre med betalingsforpligtelse« som omhandlet i denne bestemmelse, skal tages udgangspunkt i alene angivelsen på denne knap eller en lignende funktion.

Sagsomkostninger

35 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra de nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Ottende Afdeling) for ret:

Artikel 8, stk. 2, andet afsnit, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/83/EU af 25. oktober 2011 om forbrugerrettigheder, om ændring af Rådets direktiv 93/13/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/44/EF samt om ophævelse af Rådets direktiv 85/577/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF skal fortolkes således, at der med henblik på inden for rammerne af en bestillingsproces vedrørende indgåelse med elektroniske midler af en fjernsalgsaftale at afgøre, om en formulering, der er anført på bestillingsknappen eller på en lignende funktion, såsom formuleringen »book nu«, »svarer« til angivelsen »ordre med betalingsforpligtelse« som omhandlet i denne bestemmelse, skal tages udgangspunkt i alene angivelsen på denne knap eller en lignende funktion.

Underskrifter